

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119

Till
Socialnämnden
2021-01-26

Uppföljning IOP utsatta EU-medborgare

Uppföljning av verksamheten under perioden 1 maj till och med 31 oktober 2020

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av IOP-samarbetet med frivilliga organisationer som ger stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation.

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Viktor Morawski
avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden samarbetar med frivilliga organisationer för att ge stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och som befinner sig i en utsatt situation. Stödet ges i form av härbärge nattetid och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. Ärendet avser verksamhet som bedrivits under perioden 1 maj till och med 31 oktober 2020.

Nattverksamheten har bedrivits vid tre härbärgen och genomfört sammanlagt 12 448 övernattningsnätter, varav cirka 32 % avser kvinnor. Dagverksamhet har bedrivits vid fem olika verksamheter som sammanlagt tagit emot 32 117 besök, varav cirka 19 % är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna i såväl dag- som nattverksamheterna är personer från Rumänien och Polen.

Antalet nattplatser har minskats jämfört med föregående period då en av organisationerna bedriver nattverksamhet i en ny mindre lokal. Antalet nattplatser som kan nyttjas har även fortsatt vara färre till följd av olika åtgärder kopplade till den pågående coronapandemin. Jämfört med motsvarande period förra året har antalet övernattningsnätter minskat med cirka 23 % och antalet besök till dagverksamheterna med cirka 2 %.

Bakgrund

Sedan 1 maj 2017 ingår socialnämnden i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med fyra frivilliga organisationer; Ny Gemenskap, Convictus, Frälsningsarmén, och Stockholms Stadsmission, som tillhandahåller stöd för EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och befinner sig i en utsatt situation. Syftet med partnerskapet är att tillhandahålla kortsiktigt stöd till målgruppen för att motverka nöd och minska utsatthet. Organisationerna ger stöd i form av härbärgenatttid och dagverksamheter. Dagverksamheterna erbjuder enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt visst stöd och rådgivning.

Uppföljning av verksamheterna sker i en gemensam verksamhetsrapport som ska levereras två gånger per år. Det aktuella IOP-avtalet gäller från 1 maj 2020 och sträcker sig till 30 april 2021. Avtalet kan förlängas längst till 30 april 2022.

Ärendet

Socialförvaltningens EU-team uppskattar att 500-600 EU- och tredjelandsmedborgare vistas i Stockholm och befinner sig i en socialt utsatt situation. Det finns inga exakta uppgifter om ursprungsland, men en generell uppskattning är att majoriteten av EU-medborgarna kommer från Rumänien och Polen. Bland tredjelandsmedborgarna kommer majoriteten från Nigeria och Ghana. Antalet har varit relativt konstant de senaste åren men kan variera över året, till exempel vid högtider som jul och nyår, då ett flertal återvänder till sina hemländer.

Nattverksamheterna

Fram tills den 3 juli 2020 var det totala antalet platser inom nattverksamheten 115. Frälsningsarmén gick den 3 juli 2020 över till en ny mindre lokal. Från och med 3 juli 2020 är därför det ordinarie antalet platser inom nattverksamheten minskat till 94 fördelat på följande sätt:

Convictus	20 platser för kvinnor
Frälsningsarmén	24 platser
Stadsmissionen	50 platser

Förvaltningen arbetar för att hitta en ny lokal och räknar med att kunna utöka antalet ordinarie platser till tidigare 115 under våren 2021. Från mitten av januari kommer en tillfällig nattverksamhet öppnas upp för att täcka upp det minskade antalet platser till dess att den nya ordinarie lokalen kan användas.

Det totala antalet platser som kunnat nyttjas under perioden har även påverkats av den pågående coronapandemin och de åtgärder som vidtagits för att minska risken för smittspridning. Under perioden maj till och med början av juli erbjöds totalt 100 platser i nattverksamheten, då Stadsmissionen minskat nyttjade platser till 35. Från början av juli till 31 oktober erbjöds 90 platser då Stadsmissionen under denna period nyttjat 46 platser. Under hela perioden har 20 platser varit avsatta specifikt för kvinnor. Samtliga tre nattverksamheter har haft skärpta rutiner för att skydda både gäster och personal utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under perioden har sammanlagt 12 448 övernattningar genomförts inom nattverksamheten, varav cirka 32 % avser kvinnor. Den genomsnittliga beläggningsgraden har under perioden varit 75 %. Jämfört med motsvarande period förra året har antalet övernattningar minskat med cirka 23 %. Efterfrågan på platser i nattverksamheten har varit betydligt lägre än motsvarande period förra året under maj till och med september, troligen på grund av coronapandemin. Under oktober 2020 höjdes efterfrågan på platser vilket innebar att 80 personer inte fick plats denna månad. Under hela perioden var det totalt 132 personer som inte fick en plats vid inskrivningen till nattverksamheten.

De vanligaste nationaliteterna bland besökarna är personer från Rumänien (cirka 39 %) och Polen (cirka 11 %). Andelen kvinnor som vänder sig till nattverksamheterna har minskat från cirka 36 % till cirka 32 % jämfört med motsvarande period förra året.

Dagverksamheterna

Inom ramen för partnerskapet bedrivs fem dagverksamheter i syfte att ge humanitärt stöd och tillgodose basala behov, samt minska utsatthet och motverka utanförskap. Dagverksamheterna erbjuder enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt viss rådgivning och socialt stöd.

Dagverksamheterna har under perioden haft sammanlagt 32 117 besök, varav cirka 19 % är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna är personer från Rumänien (cirka 26 %) och Polen (cirka 13 %).

Antalet besök till dagverksamheterna har minskat med cirka 2 % jämfört med motsvarande period föregående år. Coronapandemin har alltså inte påverkat efterfrågan på dagverksamheterna i särskilt stor utsträckning. Andelen kvinnor har ökat från cirka 15 till 19 %.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen och har behandlats i förvaltningsgrupp 20 januari 2021 samt funktionshindersrådet 21 januari 2021.

Jämställdhetsanalys

De verksamheter som ryms inom ramen för partnerskapet vänder sig till såväl kvinnor som män och de resurser som tilldelats partnerskapet är jämnt fördelade mellan könen. Inom nattverksamheterna finns 20 platser specifikt avsedda för kvinnor. Liksom föregående perioder finns det betydande skillnader mellan könen i hur det stöd som organisationerna ger används – en högre procentandel är män i så väl nattverksamheterna (56 %) som dagverksamheterna (81 %). Det finns inga uppgifter kring könsfördelning i gruppen EU- och tredjelandsmedborgare som vistas i staden. Det är därför svårt att dra några slutsatser om detta. Ett arbete pågår för att vidare kartlägga och analysera detta. EU-teamets uppfattning är att en anledning till skillnaden i dagverksamheterna kan vara att kvinnor i högre grad än män under dagtid uppehåller sig i gatumiljöerna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden godkänner redovisningen.

Bilagor

Verksamhetsrapport IOP för utsatta EU-medborgare 1 maj 2020 – 31 oktober 2020.